

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 1To/58/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5318010249
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Kurák
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5318010249.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Kuráka a sudcov JUDr. Moniky Liptákovej a Mgr. Anny Mihálikovej, na verejnom zasadnutí konanom 8. septembra 2020 prejednal odvolanie podané obžalovaným C. Y., nar. XX.XX.XXXX, proti rozsudku Okresného súdu Čadca, sp.zn. 2T/78/2018 z 28.1.2020 a takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie obžalovaného C. Y. z a m i e t a , pretože nie je dôvodné.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Čadca, sp.zn. 2T/78/2018 z 28.1.2020 bol obžalovaný C. Y. uznaný vinným z prečinu ohovárania podľa § 373 ods. 1, ods. 2 písm. c) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že:

pre denník NOVÝ ČAS vedome poskytol nepravdivé informácie, na základe ktorých na portáli NOVÝ ČAS dňa 9.6.2017 bola zverejnená videonahrávka, na ktorej obvinený C. Y. uviedol: „Ja som s tým zmierený, že ma moja žena opustila po dvadsiatich rokoch manželstva kvôli farárovi. Pustil som ho domov k nám, lebo som si ho ctil a veril som mu. Nesúhlasím, aby cirkev viedli takíto kňazi“, a dňa 10.6.2017 denník NOVÝ ČAS uverejnil článok s názvom „Žena ma opustila kvôli farárovi!“. Obvinený pre denník NOVÝ ČAS a na videonahrávke, ktorá bola zverejnená na portáli denníka NOVÝ ČAS, vedome uviedol nepravdivú informáciu o rímsko-katolíckom farárovi PaedDr. M. O., i napriek tomu, že si bol vedomý toho, že tieto budú zverejnené.

Za to mu súd podľa § 373 ods. 2 Tr. zák., s použitím § 38 ods. 2 Tr. zák. uložil trest odňatia slobody vo výmere 1 rok.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. obžalovanému výkon trestu odňatia slobody podmiennečne odložil a podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. určil skúšobnú dobu v trvaní 18 mesiacov.

Podľa § 50 ods. 2 Tr. zák., s použitím § 51 ods.4 písm. e) Tr. zák. súd obžalovanému uložil povinnosť osobne a verejne sa ospravedlniť poškodenému PaedDr. M. O., nar. X.XX.XXXX, trvale bytom O. č. XX, pôsobiacemu ako rímsko-katolícky kňaz v obci Oščadnica.

Citovaný rozsudok nenadobudol právoplatnosť, pretože bol napadnutý odvolaním obžalovaného. Podané odvolanie odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu Mgr. Dr. Antona Kušníra (č.l. 339-342). Úvodom podaného odvolania opísal výrokové časti napadnutého rozsudku, ako aj podstatné časti procesného postupu súvisiaceho s podaným odvolaním. Odsudzujúci rozsudok okresného súdu označil za nezákonný. Obžalovaný vyjadril názor, podľa ktorého vo vykonanom trestnom stíhaní nebolo dostatočným spôsobom preukázané, že oznámil vedome nepravdivý údaj o poškodenom, nakoľko to, čo prezentoval, boli hodnotiace skutočnosti, ktoré nadobudol na základe skúseností zo správania PaedDr. M. O.. Obžalovaný správanie poškodeného označil ako nevhodné a v rozpore s očakávaním veriacej verejnosti. V ďalšej časti obžalovaný uviedol, že poškodený mal participovať na jeho rozvode s bývalou manželkou a nakoniec zariadil jeho trestné stíhanie. Obžalovaný sa ďalej zaoberal skutkovými

okolnosťami prípadu, ktoré spočívali v správaní sa poškodeného, a to aj vo vzťahu s jeho exmanželkou. V tejto súvislosti odvolaciemu súdu dal do pozornosti stanovisko Biskupského úradu v Nitre, publikované na základe uverejneného článku Denníka MY Žilina v roku 2007. Podľa názoru obžalovaného poškodený nevhodným spôsobom a intenzívne navštevoval osobu jeho bývalej manželky, čo bolo v rozpore s kánonickým právom, ktoré mal dodržiavať. Obžalovaný sa zaoberal správaním poškodeného, jeho kontaktmi s osobou bývalej manželky a podľa jeho názoru v zmysle ustálenej justičnej praxe novinárke neuviedol nepravdivé údaje. V ďalšej časti odvolania sa zaoberal dôvodmi rozchodu a rozvodu s bývalou manželkou, pričom ako dôvod označil vzťahy bývalej manželky s poškodeným. Podrobným spôsobom sa zaoberal hodnotením osoby poškodeného, a to v súvislosti s jeho činnosťou miestneho farára v Oščadnici. Argumenty poškodeného označil za nedostatočné a nespôsobilé vyvrátiť tvrdenia, podľa ktorých v rozpore s kánonickým právom udržiaval vzťahy s jeho bývalou manželkou. Z tohto dôvodu vyslovil názor, že svojím konaním sa nedopustil žiadneho trestného činu, nakoľko poškodený porušoval svoje povinnosti verejne činnej osoby. Spochybnil preto naplnenie zákonných znakov skutkovej podstaty trestného činu ohovárania podľa § 373 Tr. zák. a taktiež úmysel spáchať trestný čin. Svojím konaním nemal úmysel zverejniť vedome nepravdivý údaj o poškodenom. V tejto súvislosti poukázal na rozhodovaciu činnosť Krajského súdu v Žiline (sp.zn. 1To/114/2013), podľa ktorej bolo ustálené, že základným predpokladom na to, aby prokurátor mohol podať obžalobu a aby predtým policajt mohol začať trestné stíhanie a niekoho obviňovať zo spáchania trestného činu, je zistenie, že konkrétna osoba sa dopustila protiprávneho činu, ktorého znaky sú uvedené v Trestnom zákone. V ďalšej časti svojho odvolania sa preto zaoberal pojmovými znakmi trestného činu, zákonnými znakmi skutkovej podstaty trestného činu, trestnou zodpovednosťou páchatel'a, ako aj materiálным korektívom prečinu. Podrobným spôsobom analyzoval skutkovú podstatu trestného činu ohovárania podľa § 373 ods. 1 Tr. zák., a to vzhľadom na potrebné naplnenie zákonných znakov tohto prečinu. Obžalovaný poukázal aj na posúdenie závažnosti určitého protispoločenského konania, ktorá býva spravidla deliacou čiarou medzi trestným činom, priestupkom, resp. beztrestnosťou. Vyjadril záver, že miera ohrozenia dotknutej osoby stíhaným trestným činom musí byť podľa zákona značná. Svoje tvrdenie podporil vydaným uznesením Najvyššieho súdu Českej republiky, sp.zn. 5Tdo/83/2003 zo dňa 5.2.2003 a sp.zn. 11Tdo/15/2008 zo dňa 8.7.2008. V prejednáwanej veci nebolo podľa názoru obžalovaného preukázané, že práva poškodeného mali byť v príčinnej súvislosti s protiprávnym konaním obžalovaného poškodené do takej miery, a to uvedením nepravdivých informácií, že by boli spôsobilé v značnej miere vyvolať následky predpokladané daným ustanovením Trestného zákona. Z trestnoprávneho hľadiska a v kontexte všetkých okolností prejednáwanej veci jeho konanie nenaplnilo hranicu materiálneho korektívu, a to v takom rozsahu, aby bolo možné konštatovať spáchanie prečinu ohovárania, a teda, že takéto konanie sa má a malo riešiť prostriedkami trestného práva.

Na základe týchto dôvodov navrhol, aby odvolací súd zrušil rozsudok okresného súdu, a to postupom podľa § 317 ods. 1 Tr. por., podľa § 321 ods. 1 písm. b) Tr. por., § 322 ods. 3 Tr. por., § 285 písm. b) Tr. por. oslobodil obžalovaného spod obžaloby v celom rozsahu, pretože skutok nie je trestným činom.

Na verejnom zasadnutí konanom na krajskom súde obžalovaný zotrval na písomných dôvodoch podaného odvolania a navrhol, aby bol spod podanej obžaloby podľa § 285 písm. b) Tr. por. oslobodený, nakoľko skutok, pre ktorý je stíhaný, nie je trestným činom.

Prokurátorka krajskej prokuratúry navrhla odvolanie obžalovaného zamietnuť ako nedôvodné.

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, predtým, ako začal plniť svoju preskúmvaciu povinnosť podľa § 317 Tr. por., zistil, že odvolanie obžalovaného bolo podané oprávnenou osobou a včas v lehote stanovenej v § 309 Tr. por. V zmysle ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 Tr. por. alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3 Tr. por., preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Po splnení preskúmvacej povinnosti v rozsahu § 317 ods. 1 Tr. por. odvolací súd zistil, že odvolanie obžalovaného nie je dôvodné. Krajský súd preskúmal napadnutý rozsudok okresného súdu vo výrokoch o vine, uloženom treste, ako aj vo výroku o uloženej povinnosti osobne a verejne sa ospravedlniť poškodenému.

Krajský súd v konaní o odvolaní obžalovaného nezistil také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali pochybnosti o správnosti skutkových zistení uvedených v napadnutom rozsudku súdu prvého stupňa. Obžalovaný bol zo spáchania trestnej činnosti usvedčený procesne správne zabezpečenými a vykonanými dôkazmi, medzi ktoré patria výpovede zainteresovaných svedkov a listiny dôležité pre trestné konanie. Predmetné dôkazy, ktorých podrobný opis je súčasťou napadnutého rozhodnutia, okresný súd vyhodnotil v súlade so základnou zásadou trestného konania uvedenou v § 2 ods. 12 Tr. por. Krajský súd sa v plnom rozsahu stotožnil s postupom prvostupňového súdu pri hodnotení dôkazov a tieto sám na základe vnútorného presvedčenia vyhodnotil s totožným výsledkom.

Pokiaľ sa týka dôvodov podaného odvolania, je potrebné uviesť, že odvolací súd nezistil procesné pochybenia orgánov činných v trestnom konaní, resp. súdu, ktoré by mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozsudku. Obžalovaný bol zo spáchanej trestnej činnosti usvedčený výpoveďou poškodeného PaedDr. M. O., Mgr. I. Y., ako aj zverejneným článkom v denníku Nový čas z 10.6.2017. Vinu obžalovaného potvrdzujú aj svedecké výpovede Mgr. I. O. a Mgr. Ing. E. C.. Z vykonaného dokazovania, či už v prípravnom konaní alebo na hlavnom pojednávaní, mal krajský súd jednoznačne preukázané, že obžalovaný C. Y. v inkriminovanom čase redaktorke denníka Nový čas Mgr. I. O. uviedol nepravdivé skutočnosti o správaní sa poškodeného, ktoré boli následne tlačovinou uverejnené, a to s pôsobnosťou na celom území Slovenskej republiky. Za zásadnú skutočnosť, ktorá potvrdila protiprávne konanie obžalovaného, treba označiť neoprávnené hodnotiace úsudky o správnosti, resp. nesprávnosti alebo protiprávnosti konania poškodeného, a to zo strany obžalovaného. Obžalovaný ako fyzická osoba bez reálne zverených kompetencií nie je oprávnený hodnotiť morálnosť, správnosť, protiprávnosť konania poškodeného a takéto úsudky zverejňovať prostredníctvom denníkov s celoslovenskou pôsobnosťou. Argumenty odvolania obžalovaného opakovane rozvádzajú správanie sa poškodeného, a to v súvislosti s kánonickým právom a jeho postavením ako verejne činnnej osoby. Odvolací súd opakovane zvyrazňuje, že takéto kompetencie obžalovanému neprináležia a o morálke a protiprávnosti konania poškodeného môžu s konečnou platnosťou rozhodovať orgány na to zo zákona splnomocnené a určené. Uvedené argumenty obhajoby v podanom odvolaní v týchto súvislostiach preto krajský súd vyhodnotil ako irelevantné.

Obžalovaný v článku denníka Nový čas uviedol nepravdu o dôvodoch rozchodu a rozvodu so svojou bývalou manželkou. Zo spisového materiálu bolo preukázané, že manželstvo obžalovaného s Mgr. I. Y. bolo rozvedené na základe rozsudku Okresného súdu Čadca, sp.zn. 5P/59/2015 zo 16.6.2016 (právoplatného 13.7.2016). Navrhovateľka ako dôvod na konanie o rozvod manželstva uviedla násilnícku povahu obžalovaného a vzájomné nezhody, ktoré v roku 2009 vyvrcholili neverou obžalovaného. Obžalovaný vo svojom vyjadrení k návrhu bývalej manželky (č.l. 196 spisového materiálu 5P/59/2015) uviedol, že ich spoločné nezhody vznikli pri podnikaní od roku 2014. Nezhody vznikli z toho dôvodu, že bývalá manželka sa snažila získať všetok spoločne nadobudnutý obchodný majetok. S návrhom na rozvod manželstva obžalovaný vyjadril svoj súhlas.

V uverejnenom článku v denníku Nový čas dňa 10.6.2017 (č.l. 136), naopak, obžalovaný tvrdil, že dôvodom rozchodu s bývalou manželkou bola aktivita poškodeného, ktorý mal s Mgr. I. Y. udržiavať blízky vzťah. Nadpis uvedeného článku znel „Žena ma opustila kvôli farárovi“. Takéto tvrdenie krajský súd vyhodnotil ako nepravdivé, a to už vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti. Obžalovaný napriek svojim predchádzajúcim vyjadreniam k návrhu na rozvod manželstva, s ktorým súhlasil, denníku Nový čas uviedol iný dôvod rozchodu a rozvodu s bývalou manželkou. Z tohto dôvodu mal preto krajský súd preukázané, že tento o inom oznámil nepravdivý údaj, ktorý bol spôsobilý značnou mierou ohroziť jeho vážnosť u spoluobčanov a takýto čin spáchal verejne. Značná miera ohrozenia vážnosti poškodeného bola naplnená spôsobom oznámenia nepravdivého údaja, a to prostredníctvom celorepublikového denníka s vysokým percentom čitateľnosti. Druhostupňový súd sa preto nestotožnil s argumentmi obhajoby, ktorá namietala naplnenie materiálneho korektívu stíhaného prečinu. Nebezpečnosť konania obžalovaného bola umocnená nepravdivými údajmi, ktoré oznámil širokému spektru čitateľov denníka na celom území Slovenskej republiky.

Za takejto situácie a dôkazného stavu krajský súd v zhode s názorom okresného súdu, ktorý vyjadril v napadnutom rozsudku, ustálil, že vina obžalovaného v konkrétnom prípade trestného stíhania bola jednoznačne preukázaná. Z tohto dôvodu odvolací súd odkazuje na podrobné argumenty odôvodnenia napadnutého rozsudku a tieto nepovažuje za potrebné opakovane rozvádzať.

Odôvodnenie rozsudku okresného súdu krajský súd považoval
sa stotožnil a toto si aj osvojil.

za dostatočné, s týmto

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zák. trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 4 Tr. zák. pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Uložený trest odňatia slobody obžalovanému 1 rok s podmieňčným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu 18 mesiacov krajský súd vyhodnotil ako primeraný, zákonný a zodpovedajúci základným zásadám platným pre ukladanie trestov uvedeným v § 34 Tr. zák. Pri ukladaní trestu okresný súd správne prihliadol na predchádzajúcu kriminálnu minulosť obžalovaného. Podľa aktuálneho odpisu registra trestov tento bol v minulosti trikrát trestne stíhaný, naposledy bolo jeho trestné stíhanie pre trestný čin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zák. skončené na Okresnej prokuratúre v Čadci zmiernom (sp.zn. Pv 402/2011 z 3.11.2011, právoplatným 15.11.2011). Z uvedeného mal krajský súd preukázané, že obžalovaný napriek predchádzajúcim trestným stíhaniam opakovane v roku 2017 spáchal ďalší trestný čin, a preto súd prvého stupňa postupoval správne, keď obžalovanému za vyrovnaného pomeru poľahčujúcich a príťažujúcich okolností podľa § 38 ods. 2 Tr. zák. uložil trest odňatia slobody pri dolnej hranici zákonom ustanovenej trestnej sadzby. Skúšobná doba podmieňčného odsúdenia zodpovedá hodnoteniu osoby obžalovaného, ako aj závažnosti spáchaného trestného činu, pre ktorý mu bol trest uložený. Trest odňatia slobody s podmieňčným odkladom jeho výkonu zodpovedá nárokom a požiadavkám individuálnej a generálnej prevencie trestu uloženého v trestnom konaní.

Ako zákonný vyhodnotil krajský súd aj výrok napadnutého rozsudku vyhlásený podľa § 50 ods. 2 Tr. zák., a to s použitím § 51 ods. 4 písm. e) Tr. zák., podľa ktorého sa obžalovanému uložila povinnosť osobne a verejne sa ospravedlniť poškodenému PaedDr. M. O.. Obžalovaný o poškodenom oznámil nepravdivé údaje, a to s celoslovenskou pôsobnosťou a z tohto dôvodu je potrebné, aby sa mu osobne a verejne ospravedlnil.

V neuvedených podrobnostiach krajský súd v celom rozsahu odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku okresného súdu, s ktorým sa v celom rozsahu stotožnil a toto si aj osvojil. Vzhľadom na tieto skutočnosti preto krajský súd postupom podľa § 319 Tr. por. odvolanie obžalovaného C. Y. zamietol, pretože nie je dôvodné.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.